

Številka: IPP 007-88/24

Ljubljana, 6. 1. 2025

EVA: 2024-2030-0017

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Kazenskega zakonika (EVA 2024 2030-0017), skrajšani postopek – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU – 1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na svoji ... seji ... sprejela naslednji

SKLEP

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Kazenskega zakonika (EVA 2024-2030-0017) in ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po skrajšanem zakonodajnem postopku.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Sklep prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije,
- Ministrstvo za pravosodje,
- Služba Vlade RS za zakonodajo.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

Vlada Republike Slovenije v skladu s 142. členom Poslovnika Državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – UPB1, 105/10, 80/13, 38/17, 46/20, 105/21 – odl. US, 111/21, 58/23 in 35/24; v nadaljnjem besedilu: PoDZ-1) predlaga obravnavo Predloga zakona po skrajšanem zakonodajnem postopku.

Predlagatelj ocenjuje, da gre v primeru dopolnilnega usklajevanja z določbami Direktive 2011/93/EU, Direktive (EU) 2017/1371 in Konvencije o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima za manj zahtevne uskladitve zakona s pravom Evropske unije, kar je lahko razlog za skrajšani zakonodajni postopek (tretja alineja prvega odstavka 142. PoDZ-1). Del pravnega reda

Evropske unije je tudi Mednarodna konvencija o zatiranju financiranja terorizma, ta Predlog zakona pa prinaša dopolnilne oziroma manjše uskladitve z nekaterimi konvencijami iz njenega Aneksa. Ob tem je pomembno, da se predlagane spremembe in dopolnitve sprejmejo čim prej, saj so povezane še s priporočili iz petega kroga ocenjevanja Slovenije s strani Odbora Sveta Evrope MONEYVAL, začenja pa se že šesti krog ocenjevanja, v katerem bo pregledana tudi implementacijo priporočil iz prejšnjega kroga.

Določitev pravila za vštetevanje prestane preizkusne dobe v novi pogojni obsodbi v novem sojenju za isto kaznivo dejanje pa pomeni dopolnitev KZ-1 v zvezi z odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije, kar je razlog za skrajšani zakonodajni postopek po četrti alineji prvega odstavka 142. člena PoDZ-1.

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- mag. Nina KOŽELJ, generalna direktorica Direktorata za kaznovalno pravo in človekove pravice, Ministrstvo za pravosodje,
- Peter PAVLIN, vodja Sektorja za kaznovalno pravo in človekove pravice, Ministrstvo za pravosodje,
- Andreja LANG, višja sekretarka v Sektorju za kaznovalno zakonodajo in človekove pravice, Ministrstvo za pravosodje.

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

- Andreja KATIČ, ministrica za pravosodje,
- mag. Andreja KOKALJ, državna sekretarka, Ministrstvo za pravosodje,
- mag. Nina KOŽELJ, generalna direktorica Direktorata za kaznovalno pravo in človekove pravice, Ministrstvo za pravosodje,
- Peter PAVLIN, vodja Sektorja za kaznovalno pravo in človekove pravice, Ministrstvo za pravosodje,
- Andreja LANG, višja sekretarka v Sektorju za kaznovalno zakonodajo in človekove pravice, Ministrstvo za pravosodje.

5. Kratek povzetek gradiva:

Predlog zakona vsebuje dodatne uskladitve z določbami Direktive 2011/93/EU in Direktive (EU) 2017/1371 ter Konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima. Preostala uskladitev z navedeno konvencijo (predvsem kaznivo dejanje poškodovanja ženskih spolnih organov, ki se v skladu z veljavnim KZ-1 lahko obravnava kot ustrezna oblika telesne poškodbe) pa bo predlagana v predlogu večje novele KZ-1, katerega priprava se bo začela v prvi tretjini leta 2025.

Določitev pravila za vštetevanje prestane preizkusne dobe v novi pogojni obsodbi v novem sojenju za isto kaznivo dejanje pomeni dopolnitev KZ-1 v zvezi z zadnjo odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije.

Predlagane so tudi dodatne potrebne uskladitve z nekaterimi konvencijami iz Aneksa k Mednarodni konvenciji o zatiranju financiranja terorizma.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:		
/		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu /				
II. Finančne posledice za državni proračun Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:				

<p>II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene: /</p> <p>II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo: /</p> <p>II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna: /</p>	
<p>7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: /</p> <p>Kratka obrazložitev</p> <p>Predlog zakona ne bo imel finančnih posledic niti do 40.000 evrov.</p>	
<p>8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:</p>	
<p>Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin. 	<p>NE</p>
<p>Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skupnosti občin Slovenije SOS: NE - Združenju občin Slovenije ZOS: NE - Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE <p>Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani: /</p> <p>Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani: /</p>	
<p>9. Predstavitev sodelovanja javnosti:</p>	
<p>Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:</p>	<p>NE</p>
<p>Gradivo je bilo posredovano v strokovno usklajevanje:</p> <p>Predlog zakona je bil posredovan v usklajevanje Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani, Pravni fakulteti Univerze v Mariboru, Evropski pravni fakulteti, Inštitutu za kriminologijo pri Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani, CNVOS – Krovni mreži slovenskih nevladnih organizacij, Vrhovnemu državnemu tožilstvu Republike Slovenije, Vrhovnemu sodišču Republike Slovenije, Odvetniški zbornici Slovenije, Generalni policijski upravi, Uradu Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja, Upravi Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij in Upravi za probacijo.</p> <p>Hkrati je bil objavljen tudi na portalu »e-demokracija«.</p> <p>Predstavitev strokovnega usklajevanja izhaja iz 7. točke uvodne obrazložitve tega Predloga zakona.</p>	
<p>10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:</p>	<p>DA</p>
<p>11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:</p>	<p>NE</p>
<p>Andreja KATIČ <i>ministrica</i></p>	

Priloge:

- predlog sklepa Vlade RS,
- predlog zakona,
- MSP test.

Datum:
Številka:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU – 1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na svoji ... seji ... sprejela naslednji

SKLEP

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga Zakona o spremembah in dopolnitah Kazenskega zakonika (EVA 2024-2030-0017) in ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po skrajšanem zakonodajnem postopku.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Sklep prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije,
- Ministrstvo za pravosodje,
- Služba Vlade RS za zakonodajo.

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH KAZENSKEGA ZAKONIKA
(EVA: 2024-2030-0017)

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Kazenski zakonik¹ (v nadaljnjem besedilu: KZ-1) je bil od uveljavitve 1. 11. 2008 do sedaj spremenjen oziroma dopolnjen desetkrat. Od navedenega števila je Vlada Republike Slovenije predlagala šest obsežnejših novel, večinoma povezanih tudi z implementacijo dokumentov pravnega reda Evropske unije ter večstranskih konvencij Organizacije združenih narodov in Sveta Evrope, štiri pa so bile sprejete na predlog poslancev oziroma Državnega sveta Republike Slovenije.

Z zadnjim Zakonom o spremembah in dopolnitvah Kazenskega zakonika² (KZ-1J), sprejetim na predlog Vlade Republike Slovenije, so bile uveljavljene manjše dopolnilne uskladitve KZ-1 z naslednjimi direktivami Evropske unije:

- Direktiva 2011/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. 4. 2011 o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščiti njenih žrtev in o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2002/629/PNZ
- Direktiva 2017/1371/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. 7. 2017 o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava
- Direktiva (EU) 2017/541 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2017 o boju proti terorizmu in nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2002/475/PNZ ter o spremembi Sklepa Sveta 2005/671/PNZ
- Direktiva 2014/57/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. 4. 2014 o kazenskih sankcijah za zlorabo trga

Poleg navednega je bila opravljena tudi uskladitev z zadnjim od štirih priporočil odbora Sveta Evrope MONEYVAL iz petega kroga ocenjevanja Republike Slovenije na področju preprečevanja in boja proti pranju denarja in financiranju terorizma, splošna pravila za odmero kazni v konkretnih primerih pa so bila dopolnjena z izrecno obteževalno okoliščino, če je nagib za kaznivo dejanje katerakoli osebna okoliščina oškodovanca.

1. 1. Direktiva 2011/93/EU Evropskega parlamenta in sveta z dne 13. 12. 2011 o boju proti spolni zlorabi in spolnem izkoriščanju otrok ter otroški pornografiji in nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2004/68/PNZ³ (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2011/93/EU):

Republika Slovenija je kazenske materialne določbe Direktive 2011/93/EU večinoma že implementirala v preteklih novelah KZ-1. Gre za dopolnjena in nova kazniva dejanja iz 172., 173., 173.a, 174., 175. in 176. člena KZ-1.

V začetku leta 2023 (15. 2. 2023) je Evropska komisija začela postopek z Dodatnim uradnim opominom zaradi (domnevnega) neizpolnjevanja obveznosti iz točke (i) petega odstavka 3. člena, drugega odstavka 4. člena, drugega odstavka 10. člena, četrtega in petega odstavka 17. člena, tretjega odstavka 18. člena, petega odstavka 19. člena, tretjega odstavka 20. člena, točke (a) 21. člena, 22. člena in 24. člena Direktive 2011/93/EU (kršitev št. INFR(2019)2239).

¹ Uradni list RS, št. 50/12 – UPB2, 54/15, 6/16 – UPB2p, 38/16, 27/17, 23/20, 91/20, 95/21, 186/21, 105/22 – ZZNŠPP in 16/23.

² Uradni list RS, št. 16/23.

³ UL L 335/1 z dne 17. 12. 2011.

Vlada Republike Slovenije je v odgovoru iz aprila 2023 večino dilem na podlagi izpostavljenih členov Direktive 2011/93/EU že pojasnila, strinjala pa se je z navedbami Evropske komisije o nepopolni implementaciji točke (i) petega odstavka 3. člena ter četrtega in petega odstavka 17. člena Direktive 2011/93/EU.

Točka (i) petega odstavka 3. člena Direktive 2011/93/EU namreč zlorabo položaja pri kršitvi spolne nedotakljivosti mladoletnih oseb opredeljuje kot »zlorabo položaja zaupanja, avtoritete ali vpliva«, kar je širše od opredelitve v tretjem odstavku 173. člena (zoper osebo, mlajšo od petnajst let) in drugem odstavku 174. člena (zoper osebo, staro nad petnajst let) KZ-1, ki zlorabo položaja zamejujeta še s pogojem, da je mladoletna oseba storilcu »zaupana v učenje, vzgojo, zdravljenje, varstvo ali oskrbo«.

Četrti in peti odstavek 17. člena Direktive 2011/93/EU pa v zvezi s krajevno veljavnostjo KZ-1 (tretja točka drugega poglavja KZ-1) oziroma sodno pristojnostjo določata, da sodna pristojnost države članice za kazniva dejanja po Direktivi 2011/93/EU ne sme biti odvisna od dejstva, da se ta kazniva dejanja v državi storitve ne obravnavajo kot kazniva (dvojna kaznivost), prav tako pa pregon osumljenca takega kaznivega dejanja ne sme biti odvisen od naznanitve oziroma predloga žrtve kaznivega dejanja za pregon, četudi to določa zakonodaja države storitve kaznivega dejanja. Hkrati Evropska komisija oporeka tudi določbam KZ-1, ki v zvezi z obravnavanimi kaznivimi dejanji, storjenimi v tujini, za določene položaje predpisuje tudi dovoljenje ministra oziroma ministrice za pregon.

V zvezi z univerzalno pristojnostjo drugi odstavek 13. člena KZ-1 določa pogoj dvojne kaznivosti, hkrati pa v zvezi s to določbo in tudi v zvezi z določbo 12. člena (kaznivo dejanje, ki ga v tujini stori državljan Republike Slovenije) v drugem odstavku 14. člena KZ-1 določa, da se storilec kaznivega dejanja v Republiki Sloveniji ne preganja, če je v tujem zakonu določeno, da se preganja le na zahtevo oškodovanca, ta pa ni bila vložena ali je bila umaknjena. Pogoj dvojne kaznivosti v zvezi s položaji iz 12. ter prvega in drugega odstavka 13. člena je določen tudi v tretjem odstavku 14. člena KZ-1, dovoljenje ministra oziroma ministrice za pravosodje za pregon pa v četrtem in sedmem odstavku 14. člena KZ-1.

Podobno izključitev dvojne kaznivosti in predloga oškodovanca za pregon določa tudi Direktiva (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2017 o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava⁴ (v nadaljnjem besedilu: Direktiva (EU) 2017/1371) v točki (b) prvega odstavka in v četrtem odstavku 11. člena.

Prav tako izključitev dvojne kaznivosti in predloga oškodovanca za pregon določata tudi tretji in četrti odstavek 44. člena Konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima⁵ (v nadaljnjem besedilu: Istanbulska konvencija).

Glede na navedeno je treba 11. člen KZ-1, ki določa veljavnost KZ-1 za nekatera kazniva dejanja, storjena v tujini, dopolniti z dodatno navedbo kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost (zoper mladoletne žrtve po Direktivi 2011/93/EU, za polnoletne žrtve pa po Istanbulski konvenciji) ter kaznivih dejanj, storjenih na škodo Evropske unije (po Direktivi (EU) 2017/1371).

Z navedenim bi lahko nastal položaj neenakosti na področju pregona storilcev kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost polnoletnih oseb (in oseb, starejših od petnajst let), saj šesta odstavka 170. in 171. člena KZ-1 določata pregon na predlog za primere kaznivih dejanj posilstva in spolnega nasilja, storjene proti osebi, s katero storilec živi v zakonski, zunajzakonski skupnosti ali registrirani istospolni skupnosti. Po predlagani dopolnitvi 11. člena KZ-1 namreč v zvezi s

⁴ UL L 198/29 z dne 28. 7. 2017.

⁵ Zakon o ratifikaciji; Uradni list RS, št. 1/15 – Mednarodne pogodbe.

kaznivimi dejanji zoper spolno nedotakljivost, storjenimi v tujini, za pregon storilca v Republiki Sloveniji (glede na namen predlagatelja oziroma zakonodajalca) predlog za pregon ne bo potreben, četudi bi ga predpisavala zakonodaja države storitve, če bi šlo za pregon storilca navedenega kaznivega dejanja, storjenega na ozemlju Republike Slovenije, pa bi bil predlog žrtve še vedno potreben. Lahko bi ocenili tudi obratno, torej da predlagana dopolnitev 11. člena KZ-1 ne bi pomenila nič, saj bi se za kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost, storjena v tujini, uporabljal KZ-1, ta pa bi v šestih odstavkih 170. in 171. člena še vedno določal pregon storilca na predlog in torej uskladitev ne bi bila dosežena.

Zato je treba predlagati še črtanje šestih odstavkov 170. in 171. člena KZ-1, kar tudi pomeni del implementacije Istanbulske konvencije in s tem tudi izpolnitev priporočila pristojne Skupine strokovnjakov za ukrepanje proti nasilju nad ženskami in nasilju v družini (v nadaljnjem besedilu: GREVIO) iz osnovnega ocenjevalnega kroga, ki je potekal v letu 2021.⁶

Preostala uskladitev z navedeno konvencijo (predvsem kaznivo dejanje poškodovanja ženskih spolnih organov) pa bo predlagana v večji noveli KZ-1, katere priprava se bo začela v prvi tretjini leta 2025.

1. 2. Umor v družinski ali drugi trajnejši življenjski skupnosti:

Umori v družinski ali drugi trajnejši življenjski skupnosti so večinoma posledica predhodnega nasilja v družini ali pa v drugi trajnejši življenjski skupnosti. V opredelitev sodijo intimno-partnerski umori, umori med starši in otroci, med sorojenci ter umori med drugimi, ki živijo v trajnejši življenjski skupnosti.

Ena od, žal pogostejših, oblik umora v družinski ali drugi trajnejši življenjski skupnosti ali zaradi nje je femicid, ki je oznaka za naklepen umor ženske zaradi njenega spola, po širših definicijah pa v poimenovanje sodijo vsi umori deklic in žensk. V politikah, pravu in raziskavah se uporablja ožja definicija – torej umor ženske zato, ker je ženska. Storilci so večinoma moški; predvsem pri »umorih zaradi časti« pa se kot storilke umorov deklic ali žensk pojavljajo tudi ženske članice družine.

Raziskovalno obstaja več vrst femicida:

- v intimni skupnosti: s strani sedanjega ali bivšega moža ali fanta. Mednarodne študije kažejo, da je 35% umorov žensk na globalnem nivoju storjenih s strani intimnih partnerjev. Takih umorov, kjer so žrtve moški, je 5% (ženske te umore storijo pogosto v prekoračeni samoobrambi);
- v imenu časti: deklica ali ženska je umorjena s strani moškega ali ženskega člana družine, največkrat zaradi »seksualnih ali drugih moralnih zdrsov«; gre za tragično posledico in ekspliciten prikaz zakoreninjene in kulturno sprejete diskriminacije deklic in žensk;
- v povezavi z doto: večinoma znano v Indiji; gre za umore pravkar poročenih žensk s strani nove družine zaradi nezadostne dote;
- ne-intimni: storilec ni sedanj ali pretekli partner žrtve, večinoma povezano s spolnim napadom in večinoma naključno. Skrb vzbujajo sistematični umori v Južni Ameriki v zadnjih 10 – 15 letih.

⁶ Odbor držav članic Istanbulske konvencije – Priporočila Sloveniji za implementacijo št. IC-CP/Inf(2021)10 z dne 7. 12. 2021.

Femicid je najbolj brutalna in ekstremna manifestacija kontinuuma nasilja nad deklicami in ženskami ter njegovega stopnjevanja od verbalnega nadlegovanja in drugih čustvenih zlorab, preko fizičnih in spolnih zlorab.

Kakor femicid ni prepoznan samo v okviru družinskih in drugih življenjskih skupnosti, ampak širše, tako tudi ne moremo vseh umorov v okviru takih skupnosti opredeliti kot femicid. Lahko gre tudi za umore moških, staršev, starih staršev, bratov, sester, otrok. Nagibi, vzroki, psihologija za vsakim od teh dejanj so drugačni tako na abstraktni kot tudi na konkretni ravni, gre pa v vseh teh primerih za prezentacijo najhujšega nasilja – pogosto njegovo kulminacijo – v celici družbe, kjer pričakujemo vse kaj drugega, kot nasilje.

Ker gre glede na raziskave po navadi za stopnjevanje nasilnega odnosa (govorimo lahko celo o umoru kot posledici trajnejšega domačega nasilja) je treba poudariti pomembnost tega, da žrtve vsakršno nasilje takoj prijavijo pristojnim organom. Najprej je to pomembno zaradi zagotovitve njihove lastne varnosti, hkrati pa se le tako lahko vzpostavijo pogoji za ustrezno kazensko-pravno reakcijo pristojnih organov (stopnjevanje prekršek – kaznivo dejanje; pogoji za uporabo osebnih omejevalnih ukrepov v kazenskem postopku in podobno). Hkrati pa velja tudi na ravni zakona, z bolj konkretno, a še vedno zadosti abstraktno opredelitvijo oziroma dopolnitvijo znakov kaznivega dejanja umora sporočiti posebno zavržnost takih dejanj. Ob tem seveda ne smemo pozabiti na stalno spremljanje področja in poudarek na ukrepih socialne, družinske in drugih politik za preprečevanje nasilja.

Republika Slovenija je Istanbulsko konvencijo ratificirala v letu 2015, zato so bile prve uskladitve z njenimi določbami opravljene že v noveli KZ-1C⁷, s katero sta bili v KZ-1 dodani dve novi kaznivi dejanji – gre za kaznivo dejanje prisilne sklenitve zakonske zveze ali vzpostavitve podobne skupnosti po 132.a členu KZ-1 in kaznivo dejanje zalezovanja po 134.a členu KZ-1.

Kasneje so bila z novelo KZ-1H⁸, ki je bila sprejeta na predlog poslancev, v zakonodajnem postopku pa je z amandmaji sodelovala tudi Vlada Republike Slovenije, kazniva dejanja posilstva po 170. členu, spolnega nasilja po 171. členu in spolne zlorabe slabotne osebe po 172. členu KZ-1 dopolnjena po modelu afirmativnega soglasja (»da pomeni da«) v temeljnih oblikah navedenih kaznivih dejanj, kar tudi pomeni del implementacije določb Istanbulske konvencije.

Naslednji del implementacije Istanbulske konvencije izhaja iz prejšnje točke te uvodne obrazložitve (spremembe 11., 170. in 171. člena KZ-1).

Istanbulska konvencija sicer v V. poglavju, ki opredeljuje materialno-pravne določbe, ne določa posebej kaznivega dejanja umora v zakonski ali drugi podobni zvezi ali zaradi nje oziroma širše umora v domačem okolju in tudi ne kaznivega dejanja, imenovanega femicid. Iz Petega splošnega poročila o aktivnostih GREVIO v letu 2023⁹ pa izhaja, da so umori žensk in deklic, ki so povezani s spolom (femicid oziroma feminicid), smrtonosna končna točka kontinuuma več prekrivajočih se in med seboj povezanih oblik nasilja na podlagi spola.

Kot že navedeno, umori v družinskih ali drugih trajnejših življenjskih skupnostih pogosto sledijo predhodnim izkušnjam fizične, seksualne ali čustvene zlorabe, zato tudi GREVIO pozorno spremlja, ali bodo države članice Istanbulske konvencije sprejele ustrezne ukrepe za spremljanje in analiziranje problematike že pri nižjih stopnjah nasilja v konkretnih primerih, ter da pristojni organi pripravljajo ustreze osene tveganja smrtnosti, resnosti razmer in nevarnosti ponavljanja nasilja (50. in 51. člen Istanbulske konvencije).

⁷ Uradni list RS, št. 54/15.

⁸ Uradni list RS, št. 95/21.

⁹ Peto splošno poročilo o aktivnosti GREVIO v letu 2023: <https://rm.coe.int/5th-general-report-on-grevio-activities/1680b1f78f>.

Glede na raziskave Urada Združenih narodov za droge in kriminal je bilo globalno v letu 2023 v povezavi s spolom ubitih 51.100 deklic in žensk, večinoma s strani intimnih partnerjev ali drugih družinskih članov.

Po podatkih Policije, ki so razvidni iz spodnjih tabel za leta od 2019 do 2024, gre v Republiki Sloveniji za dva do deset takih umorov na letni ravni.

- Število obravnavanih kaznivih dejanj uboja in umora v Republiki Sloveniji po dokončnosti, v katerih je odnos med osumljencem in žrtvijo bil zakonec, intimni partner, bivši zakonec/intimni partner v obdobju 2019-2023

Število kaznivih dejanj		Le to				
Opis klasifikacije kršitve	Indikator poskusa storitve kaznivega dejanja	2019	2020	2021	2022	2023
Uboj		2	5		1	2
	Poskus	1	4			1
	Dokončano KD	1	1		1	1
Umor		3	5	4	6	
	Poskus	2	1		3	
	Dokončano KD	1	4	4	3	
Skupna vsota		5	10	4	7	2

- Podatki od januarja do decembra 2024

Število kaznivih dejanj		Leto
Opis klasifikacije kršitve	Indikator poskusa storitve kaznivega dejanja	do decembra 2024
Uboj		2
	Poskus	1
	Dokončano KD	1
Umor		2

	Dokončano KD	2
Skupna vsota		4

KZ-1 v 116. členu določa kaznivo dejanje umora. Predpisana je kazen najmanj petnajstih let zapora (za razliko od uboja po 115. členu KZ-1, kjer je za temeljno obliko predpisana kazen od petih do petnajstih let zapora, za kvalificirano obliko pa od desetih do petnajstih let zapora). V opisu kaznivega dejanja umora, ki je pravzaprav kvalificirana oblika uboja, je že v veljavnem besedilu kar nekaj okoliščin, ki lahko pomenijo tudi femicid oziroma bolj pravilno – glede na načelo enakosti pred zakonom – kakršenkoli umor v partnerski oziroma širše življenjski skupnosti ali zaradi nje.

Vsa obravnavana dejanja bi torej že po veljavni ureditvi lahko kvalificirali kot umor (na primer z znaki kaznivega dejanja po 116. členu KZ-1 »na zahrbtnen način«, »iz brezobzirnega maščevanja« ali »iz kakšnih drugih nizkotnih nagibov«), hkrati pa predlagatelj ocenjuje kot ustrezno, da že na nivoju zakona izpostavi posebno zavržnost obravnavanih dejanj.

Glede na resnost problematike nasilja, ki se dogaja in v konkretnih primerih eskalira v najbolj bližnji oziroma intimni celici družbe, kjer vsi pričakujemo ravno nasprotno – torej razumevanje in toplino – predlagatelj ocenjuje, da je treba z dopolnitvijo okoliščin kaznivega dejanja umora z bolj izrecnimi okoliščinami umora v družinski ali drugi trajnejši življenjski skupnosti že na načelni ravni sporočiti sicer po naši oceni večinsko sprejeto in edino pravilno dejstvo oziroma stališče, da je vsaka oseba tako z vidika spolnosti (brez soglasja) kot tudi z vidika drugega nasilja nedotakljiva (tudi) v situacijah, ko gre za bližnje osebe.

1. 3. Odločba Ustavnega sodišča Republike Slovenije št. Up-410/21 in U-I-79/24 z dne 20. 11. 2024¹⁰:

Z navedeno odločbo je Ustavno sodišče Republike Slovenije odločilo, da je KZ-1 v neskladju z Ustavo Republike Slovenije¹¹ (v nadaljnjem besedilu: Ustava), ker pri izreku pogojne obsodbe ne določa vštovanja časa preizkusne dobe, ki je v zvezi z istim kaznivim dejanjem že pretekel do razveljavitve prejšnje pravnomočne sodne odločbe.

Državni zbor Republike Slovenije mora navedeno protiustavnost odpraviti v roku enega leta po objavi te odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije.

Za vmesni čas je Ustavno sodišče Republike Slovenije določilo način izvršitve tako, da morajo sodišča do uveljavitve drugačne zakonske ureditve pri izreku pogojne obsodbe vštovati čas preizkusne dobe, ki je v zvezi z istim kaznivim dejanjem že potekel do razveljavitve prejšnje pravnomočne sodne odločbe.

Tako je Ustavno sodišče Republike Slovenije odločilo, ker KZ-1 v 56. členu določa vštovanje pripora in prejšnje kazni v izrečeno kazen zapora in denarno kazen, ter pri tem upošteva tudi globe za prekrške in disciplinske kazni, ki se vštevajo v kazen, izrečeno za kaznivo dejanje, katerega znaki imajo tudi znake prekrška ali kršitve vojaške discipline. Hkrati pa KZ-1 upoštevanja oziroma vštovanja pretekle preizkusne dobe iz pogojne obsodbe za primer, ko se sodba razveljavi in je pogojna obsodba ponovno izrečena v ponovljenem sojenju, ne določa.

Ker tudi preizkusna doba v pogojni obsodbi (ki je sicer opozorilna sankcija in ne kazen) po presoji Ustavnega sodišča Republike Slovenije pomeni kaznovanje, navedeno stanje ureditve vsebuje

¹⁰ Uradni list RS, št. 107/24.

¹¹ Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06, 47/13, 75/16 in 92/21.

pravno praznino in posledično pomeni kršitev 31. člena Ustave (»prepoved ponovnega sojenja o isti stvari«) v delu, ki se nanaša na kaznovanje.

Glede na navedeno je treba v petem poglavju KZ-1 (»opozorilne sankcije«), ki določa tudi pravila v zvezi s pogojno obsodbo, določiti pravilo vštovanja do razveljavitve pravnomočne sodbe prestane preizkusne dobe v izrečeno pogojno obsodbo v novem sojenju.

1. 4. Odbor strokovnjakov Sveta Evrope za ocenjevanje ukrepov proti pranju denarja in financiranju terorizma (v nadaljnjem besedilu: MONEYVAL):

Mednarodna konvencija o zatiranju financiranja terorizma¹² (v nadaljnjem besedilu: Mednarodna konvencija) je bila podlaga za določitev kaznivega dejanja financiranja terorizma po 109. členu KZ-1 oziroma že prej kaznivega dejanja financiranja terorističnih dejanj po 388.a členu prej veljavnega Kazenskega zakonika¹³ (KZ).

Mednarodna konvencija v 2. členu določa, da oseba stori kaznivo dejanje v smislu te konvencije (financiranje terorizma), če neposredno ali posredno, nezakonito in naklepno zagotovi ali zbere sredstva z namenom, da se uporabijo, ali z vednostjo, se bodo v celoti ali delno porabila za storitev:

- a) dejanj, ki so v konvencijah iz Aneksa Mednarodne konvencije določena kot kazniva, ali
- b) vsakega drugega dejanja, katerega cilj je povzročiti smrt ali hudo telesno poškodbo civilne ali druge osebe, ki ne sodeluje v sovražnostih v oboroženem spopadu, in je namen takšnega dejanja prestrašiti ljudi ali prisiliti vlado ali mednarodno organizacijo, da stori ali opusti kakšno dejanje.

V Aneksu Mednarodne konvencije iz zgornje točke a) so naštetе naslednje konvencije:

1. Konvencija o zatiranju nezakonite ugrabitve zrakoplovov, sestavljena v Haagu 16. decembra 1970.
2. Konvencija o zatiranju nezakonitih dejanj zoper varnost civilnega zrakoplovstva, sestavljena v Montrealu 23. septembra 1971.
3. Konvencija o preprečevanju in kaznovanju kaznivih dejanj zoper mednarodno zaščitene osebe, vključno z diplomatskim osebjem, ki jo je 14. decembra 1973 sprejela Generalna skupščina ZN.
4. Mednarodna konvencija o preprečevanju jemanja talcev, ki jo je 17. decembra 1979 sprejela Generalna skupščina ZN.
5. Konvencija o fizičnem varovanju jedrskega materiala, sprejeta na Dunaju 3. marca 1980.
6. Protokol o zatiranju nezakonitih nasilnih dejanj na letališčih za mednarodni civilni zračni promet kot dopolnilo Konvencije o zatiranju nezakonitih dejanj zoper varnost civilnega zrakoplovstva, sestavljen v Montrealu 24. februarja 1988.
7. Konvencija za preprečevanje nezakonitih dejanj zoper varnost pomorske plovbe, sestavljena v Rimu 10. marca 1988.
8. Protokol za preprečevanje nezakonitih dejanj zoper varnost ploščadi, postavljenih na epikontinentalnem pasu, sestavljen v Rimu 10. marca 1988.
9. Mednarodna konvencija o zatiranju terorističnih bombnih napadov, ki jo je 15. decembra 1997 sprejela Generalna skupščina ZN.

V letu 2016 in 2017 je potekal peti krog ocenjevanja ukrepov Republike Slovenije proti pranju denarja in financiranju terorizma s strani odbora MONEYVAL. Republika Slovenija je priporočila iz petega kroga ocenjevanja po večini že izpolnila, v usklajevanju in presoji zadnjega poročila

¹² Zakon o ratifikaciji; Uradni list RS, št. 82/04.

¹³ Uradni list RS, št. 95/04 – UPB1 in 55/08 – KZ-1.

Republike Slovenije o izpolnjevanju priporočil v okrepljenem spremljanju pa je bilo ocenjeno, da v KZ-1 obstojijo še manjše pomanjkljivosti glede implementacije nekaterih konvencij iz Aneksa k Mednarodni konvenciji, kot sledi:

- *Konvencija o fizičnem varovanju jedrskega materiala*¹⁴, sprejeta na Dunaju 3. marca 1980, in *Mednarodna konvencija o zatiranju terorističnih bobnih napadov*¹⁵, ki jo je 15. decembra 1997 sprejela Generalna skupščina ZN: v prvi odstavek 109. člena KZ-1 je treba dodati še sklicevanji na 314. in 334. člen KZ-1;
- *Konvencija o zatiranju nezakonite ugrabitve zrakoplovov*¹⁶, sestavljena v Haagu 16. decembra 1970: ustrezno je opisu kaznivega dejanja treba dodati »or by any other form of intimidation« v 329. členu KZ-1;
- *Konvencija o zatiranju nezakonitih dejanj zoper varnost civilnega zrakoplovstva*¹⁷, sestavljena v Montrealu 23. septembra 1971: treba je odpraviti pomanjkljivost, da je prvi odstavek 330. člena KZ-1 vezan le na nasilje zoper posadko letala, ne pa na nasilje zoper kogarkoli na letalu;
- *Konvencija za preprečevanje nezakonitih dejanj zoper varnost pomorske plovbe*¹⁸, sestavljena v Rimu 10. marca 1988: v zvezi z ladjami oziroma plovili je inkriminirana le ugrabitev v 329. členu KZ-1, dodati pa je treba še primerljiva dejanja, kot so v 330. členu KZ-1 inkriminirana v zvezi z letali;
- *Protokol za preprečevanje nezakonitih dejanj zoper varnost ploščadi, postavljenih na epikontinentalnem pasu*¹⁹, sestavljen v Rimu 10. marca 1988: kaznivo dejanje je v KZ-1 vključeno le v okvir kaznivega dejanja terorizma po 108. členu (šesta , manjka pa inkriminacija specifičnega kaznivega dejanja brez tako imenovanega »terorističnega namena«. V skladu s Protokolom »ploščad« pomeni umetni otok, postroj ali napravo, ki je zaradi raziskovanja ali izkoriščanja virov ali iz drugih gospodarskih razlogov stalno pritrjena na morsko dno.

Glede na to, da se je v okviru MONEYVAL že pričel šesti krog ocenjevanja držav članic in je tudi Republika Slovenija že prejela vprašalnik, ki bo podlaga tudi za obisk ocenjevalne misije MONEYVAL v letu 2025, je še toliko pomembnejše čimprej sprejeti še spremembe in dopolnitve, predlagane s tem Predlogom zakona, saj bo treba v šestem krogu ocenjevanja poročati o s tem Predlogom zakona predlaganih spremembah.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

En od ciljev Predloga zakona je dodatna uskladitev KZ-1 z Direktivo 2011/93/EU, Istanbulsko konvencijo ter nekaterimi konvencijami s področja preprečevanja pranja denarja oziroma predvsem financiranja terorizma.

Predlog zakona prinaša tudi uskladitev KZ-1 z Ustavo na podlagi odločbe Ustavnega sodišča RS št. Up-410/21 in U-I-79/24 z dne 20. 11. 2024.

¹⁴ Prevezeta od bivše SFRJ.

¹⁵ Zakon o ratifikaciji; Uradni list RS, št. 2/03 – Mednarodne pogodbe.

¹⁶ Prevezeta od bivše SFRJ.

¹⁷ Prevezeta od bivše SFRJ.

¹⁸ Zakon o ratifikaciji; Uradni list RS, št. 66/03 – Mednarodne pogodbe.

¹⁹ Zakon o ratifikaciji; Uradni list RS, št. 66/03 – Mednarodne pogodbe.

2.2 Načela

V Predlogu zakona sta upoštevani načeli sorazmernosti pri predpisovanju kazenskih sankcij in individualizacije pri izrekanju kazenskih sankcij.

S predlaganimi spremembami in dopolnitvami KZ-1, ki pomenijo implementacijo določb direktive Evropske unije in multilateralnih konvencij, se uresničujeta 8. in 153. člen Ustave, ki med drugim določata, da morajo biti zakoni in drugi predpisi v skladu s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo. V 8. členu Ustave Republike Slovenije je sicer tudi določeno, da se ratificirane mednarodne pogodbe uporabljajo neposredno, vendar navedeno (predvsem) v kazenskem materialnem pravu ni mogoče. V skladu z načelom »*lex certa*« oziroma načelom zakonitosti v kazenskem pravu iz 28. člena Ustave neposredna uporaba mednarodnih pogodb v delu, kjer določajo obveznost držav, da določena ravnanja določijo kot kazniva dejanja, ni mogoča, saj večinoma opredeljujejo le splošen opis dejanja brez določene sankcije.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev

- konkreten opis predlaganih rešitev:

2. 3. 1. Direktiva 2011/93/EU Evropskega parlamenta in sveta z dne 13. 12. 2011 o boju proti spolni zlorabi in spolnem izkoriščanju otrok ter otroški pornografiji in nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2004/68/PNZ (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2011/93/EU):

V skladu s točko (i) petega odstavka 3. člena Direktive 2011/93/EU sta opredeljeni »zlorabe položaja« v tretjem odstavku 173. člena (zoper osebo, mlajšo od petnajst let) in drugem odstavku 174. člena (zoper osebo, staro nad petnajst let) KZ-1 spremenjeni tako, da je zlorabi položaja dodano še besedilo »zaupanja, avtoritete ali vpliva«, ki zlorabo opiše, črtano pa je besedilo, da je mladoletna oseba storilcu »zaupana v učenje, vzgojo, zdravljenje, varstvo ali oskrbo«, kar po oceni Evropske komisije položaj zlorabe preveč omejuje.

Glede na to, da četrti in peti odstavek 17. člena Direktive 2011/93/EU v zvezi s krajevno veljavnostjo KZ-1 oziroma sodno pristojnostjo določata, da sodna pristojnost države članice za kazniva dejanja po Direktivi 2011/93/EU ne sme biti odvisna od dejstva, da se ta kazniva dejanja v državi storitve ne obravnavajo kot kazniva (dvojna kaznivost), prav tako pa pregon osumljenca takega kaznivega dejanja ne sme biti odvisen od naznanitve oziroma predloga žrtve kaznivega dejanja za pregon (četudi to določa zakonodajna država storitve kaznivega dejanja), je predlagana **dopolnitev 11. člena KZ-1**, ki določa veljavnost KZ-1 za nekatera kazniva dejanja, storjena v tujini. V predlagani novi alineji so navedena kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost – ne le zoper mladoletne žrtve (po Direktivi 2011/93/EU), ampak tudi v zvezi s polnoletnimi žrtvami (kjer enako zahteva Istanbulska konvencija) ter v zvezi s kaznivimi dejanji, storjenimi na škodo Evropske unije (kjer gre za zahtevo po Direktivi (EU) 2017/1371).

V skladu z opisano dopolnitvijo 11. člena KZ-1 za obravnavana kazniva dejanja ne bodo več veljala pravila drugega odstavka 13. člena KZ-1, ki določa pogoj dvojne kaznivosti. Prav tako ne bo veljalo pravilo, ki v zvezi s to določbo in tudi v zvezi z določbo 12. člena (kaznivo dejanje, ki ga v tujini stori državljan Republike Slovenije) v drugem odstavku 14. člena KZ-1 določa, da se storilec kaznivega dejanja v Republiki Sloveniji ne preganja, če je v tujem zakonu določeno, da se preganja le na zahtevo oškodovanca, ta pa ni bila vložena ali je bila umaknjena. Pogoj dvojne kaznivosti v zvezi s položaji iz 12. ter prvega in drugega odstavka 13. člena je določen tudi v

tretjem odstavku 14. člena KZ-1, dovoljenje ministra oziroma ministrice za pravosodje za pregon pa v četrtem in sedmem odstavku 14. člena KZ-1, ki v skladu s predstavljeno dopolnitvijo 11. člena KZ-1 prav tako ne bosta relevantna v zvezi z obravnavanimi kaznivimi dejanji.

Z navedenim bi lahko nastal položaj neenakosti na področju preгона storilcev kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost polnoletnih oseb (in oseb, starejših od petnajst let), saj šesta odstavka 170. in 171. člena KZ-1 določata pregon na predlog za primere kaznivih dejanj posilstva in spolnega nasilja, storjene proti osebi, s katero storilec živi v zakonski, zunajzakonski skupnosti ali registrirani istospolni skupnosti. Zato Direktiva 2011/93/EU in Istanbulska konvencija pregon storilcev kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost na predlog izključujeta tudi v postopkih brez mednarodnega elementa, posledično je predlagano še črtanje **šestih odstavkov 170. in 171. člena KZ-1.**

2. 3. 2. Umor v družinski ali drugi trajnejši življenjski skupnosti:

Iz razlogov, predstavljenih v 1. točki te obrazložitve, je predlagana **nova 4. točka v 116. členu KZ-1**, ki določa kaznivo dejanje umora. Kot kvalifikatorno okoliščino umora predlagana nova točka določa storitev takega dejanja v družinski ali drugi trajnejši življenjski skupnosti ter tudi v pretekli taki skupnosti, če je dejanje s preteklo skupnostjo povezano.

Navedene okoliščine so povzete po 191. členu KZ-1, ki določa kaznivo dejanje nasilja v družini, katerega kulminacijo lahko predstavlja tudi najbolj skrajno dejanje – torej odvzem življenja.

Hkrati je besedilo nove 4. točke 116. člena KZ-1 predlagano toliko splošno, da lahko zajame tako femicide (torej umor deklice ali ženske zaradi spola) kot tudi druge umore v okviru tako opredeljenih skupnosti (na primer staršev, starih staršev, otrok, partnerjev ne glede na spol).

Predlagana nova okoliščina, ki kaznivo dejanje kvalificira kot umor, bi bila lahko določena tudi v veljavni 4. točki 116. člena KZ-1. Zaradi olajšane možnosti statističnega spremljanja pa je predlagana v novi 4. točki, s preštevilčenjem dosedanjih 4. in 5. točke, saj na primer Statistični urad Republike Slovenije v svoji statistiki »Kriminaliteta« statistične podatke na letnem nivoju zbira po posameznih točkah in odstavkih kaznivih dejanj.

Ker gre v okviru družinskih in drugih podobnih skupnosti lahko tudi za umore žensk in deklic s strani sorodnikov, ki niso njihovi intimni partnerji (na primer umori iz časti), pa tudi za taka skrajna dejanja kot eskalacijo nasilja bližnjih oseb zoper druge bližnje osebe (na primer starše, stare starše, partnerje ne glede na spol, sorojence), so predlagane nove okoliščine umora zapisane tako, da lahko zajamejo vsa obravnavana dejanja znotraj družinskih in drugih trajnejših življenjskih skupnosti.

2. 3. 3. Odločba Ustavnega sodišča Republike Slovenije št. Up-410/21 in U-I-79/24 z dne 20. 11. 2024:

V poglavju o opozorilnih sankcijah je na podlagi navedene odločbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije predlagan **novi 58.a člen KZ-1.**

KZ-1 namreč določa vštevanje pripora in prejšnje kazni v izrečeno kazen zapora in denarno kazen, ne določa pa vštevanja pretekle preizkusne dobe iz pogojne obsodbe za primer, ko se sodba razveljavi in je v novem sojenju ponovno izrečena pogojna obsodba.

Glede na navedeno predlagani novi člen po vzoru načina izvršitve, ki ga je določilo Ustavno sodišče Republike Slovenije, določa, da se čas preizkusne dobe, ki je potekel do razveljavitve

pranomočne sodne odločbe, v šteje v preizkusno dobo v (novi) izrečeni pogojni obsodbi za isto kaznivo dejanje.

2. 3. 4. Odbor strokovnjakov Sveta Evrope za ocenjevanje ukrepov proti pranju denarja in financiranju terorizma (v nadaljnjem besedilu: MONEYVAL):

Na podlagi Konvencije o fizičnem varovanju jedrskega materiala je v **prvem odstavku 109. člena KZ-1** (financiranje terorizma), ki določa financiranje izvršitve katerih kaznivih dejanj pomeni kaznivo dejanje financiranja terorizma, treba dodati še sklicevanje na 314. člen KZ-1, ki določa kaznivo dejanje povzročitve splošne nevarnosti, in na 334. člen KZ-1, ki določa kaznivo dejanje protipravnega ravnanja z jedrskimi in drugimi nevarnimi radioaktivnimi snovmi.

Glede na Konvencijo o zatiranju nezakonite ugrabitve zrakoplovov (točka (a) prvega odstavka 1. člena) je v opisu kaznivega dejanja ugrabitve zrakoplova ali plovila po **329. členu KZ-1** poleg sile ali grožnje, da bo uporabljena sila, predlagan še znak »ali z drugim načinom ustrahovanja«.

V skladu s točko (a) prvega odstavka 1. člena Konvencije o zatiranju nezakonitih dejanj zoper varnost civilnega zrakoplovstva je predlagana dopolnitev **prvega odstavka 330. člena KZ-1**, ki določa kaznivo dejanje napada na varnost zračnega prometa. V veljavnem besedilu prvega odstavka 330. člena KZ-1 je med drugim inkriminiran tudi napad na posadko civilnega zrakoplova, kar pa je ožje od zahtev navedene konvencije, ki zahteva inkriminacijo nasilnega dejanja zoper katerokoli osebo na zrakoplovu, če tak napad lahko ogrozi varnost zrakoplova.

Konvencija za preprečevanje nezakonitih dejanj zoper varnost pomorske plovbe (3. člen) v zvezi s plovili kot kazniva določa podobna dejanja, kot so v zvezi z zrakoplovi že določena v 330. in 331. členu KZ-1. Torej je v 329. členu poleg ugrabitve zrakoplova inkriminirana tudi ugrabitve plovila, 330. in 331. člen KZ-1 določata druga kazniva dejanja v zvezi s civilnim letalstvom, v zvezi s plovili pa ostala kazniva dejanja niso določena. Zato sta s tem Predlogom zakona predlagana **novi 331.a člen KZ-1**, ki bo vzoru 330. člena določil še kaznivo dejanje napada na varnost pomorskega prometa, in **novi 331.b člen KZ-1**, ki bo po vzoru 331. člena KZ-1 določil še kaznivo dejanje uničenja ali odstranitve znamenj, namenjenih za varnost pomorskega prometa.

Protokol za preprečevanje nezakonitih dejanj zoper varnost ploščadi, postavljenih na epikontinentalnem pasu, v 2. členu določa kazniva dejanja, povezana s takimi ploščadmi. Z novelo KZ-1B²⁰ je bilo kaznivo dejanje, povezano s ploščadmi v epikontinentalnem pasu vneseno v kaznivo dejanje terorizma (šesta alineja prvega odstavka 108. člena KZ-1). Kazniva dejanja terorizma po 108. členu KZ-1 so opredeljena s tako imenovanim »terorističnim namenom« – torej jih stori tisti, ki z namenom, da bi uničil ali hudo ogrozil ustavne, gospodarske, socialne ali politične temelje Republike Slovenije ali druge države ali mednarodne organizacije, da bi hudo zastrašil prebivalstvo oziroma da bi prisilil vlado Republike Slovenije ali druge države ali mednarodno organizacijo, da nekaj stori ali opusti, stori ali grozi, da bo storil, eno ali več v alinejah prvega odstavka 108. člena določenih dejanj. V skladu z navedenim Protokolom in po mnenju strokovnjakov odbora MONEYVAL, pa mora biti povzročitev nevarnosti na pritrjeni ploščadi v epikontinentalnem pasu kaznivo dejanje tudi, če je storjeno brez terorističnega namena. Glede na navedeno je v poglavju kaznivih dejanj zoper splošno varnost ljudi in premoženja predlagan **novi 315.a člen KZ-1**, ki bo tako kaznivo dejanje določil. Člen je uvrščen za kaznivo dejanje povzročitve splošne nevarnosti po 314. členu KZ-1 in kaznivo dejanje povzročitve nevarnosti pri gradbeni dejavnosti po 315. členu KZ-1.

- variantne rešitve, ki so bile proučevane, in utemeljitev predlagane rešitve: /

²⁰ Uradni list RS, št. 91/11.

b) Način reševanja:

- vprašanja, ki se bodo urejala s predlaganim zakonom:

Predlog zakona skladno z Direktivo 2011/93/EU, Istanbulsko konvencijo in Direktivo (EU) 2017/1371 drugače ureja veljavnost KZ-1 oziroma pristojnost slovenskih organov za kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost in za kazniva dejanja, storjena na škodo Evropske unije, ki jih tujci ali slovenski državljani storijo v tujini. V tej zvezi sta črtani tudi določbi o pregonu na predlog v zvezi s kaznivima dejanjema posilstva in spolnega nasilja, kaznivo dejanje umora pa je dopolnjeno z novo kvalifikatorno okoliščino storitve v družinski ali drugi trajnejši življenjski skupnosti.

S Predlogom zakona se dopolnjujejo in na novo določajo nekatera kazniva dejanja v zvezi z zračnim in pomorskim prometom.

- vprašanja, ki se bodo urejala z izvršilnimi predpisi, in seznam izvršilnih predpisov, ki bodo prenehali veljati: /

- vprašanja, ki se bodo urejala drugače, navedite kako (npr. s kolektivnimi pogodbami): /

- vprašanja, v katera ni mogoče poseči s predpisi: /

- vprašanja, ki jih ni treba več urejati s predpisi: /

- vprašanja, ki se bodo urejala s predpisi ter v zvezi s katerimi so bili predhodno opravljeni poskusi in testi, da se ugotovi, ali je ukrepanje primerno: /

c) Normativna usklajenost predloga zakona:

- z veljavnim pravnim redom:

Predlog zakona je skladen z določbami Ustave s področja kazenskega prava in z načeli Splošnega dela KZ-1.

- s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in mednarodnimi pogodbami, ki zavezujejo Republiko Slovenijo:

Predlagane spremembe in dopolnitve so v skladu z veljavnimi načeli mednarodnega prava in mednarodnimi pogodbami, ki zavezujejo Republiko Slovenijo, saj v pretežnem delu pomenijo prav njihovo implementacijo.

- s predpisi, ki jih je tudi treba sprejeti oziroma spremeniti in »paketno« obravnavati: /

č) Usklajenost predloga zakona:

- s samoupravnimi lokalnimi skupnostmi:

Uskladitev ni predvidena.

- s civilno družbo oziroma ciljnim skupinami, na katere se predlog zakona nanaša (navedba neusklajenih vprašanj):

- s subjekti, ki so na poziv predlagatelja neposredno sodelovali pri pripravi predloga zakona oziroma so dali mnenje (znanstvene in strokovne institucije, nevladne organizacije in posamezni strokovnjaki ter predstavniki zainteresirane javnosti):

Usklajenost Predloga zakona izhaja iz 7. točke te uvodne obrazložitve, kjer je predstavljeno strokovno usklajevanje.

(Bo dodano po strokovnem usklajevanju!)

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

– ocena finančnih sredstev za državni proračun:

Predlog zakona ne bo imel posledic za državni proračun.

– ocena drugih javnih finančnih sredstev:

Predlog zakona ne bo imel posledic za druga javna finančna sredstva.

– predvideno povečanje ali zmanjšanje prihodkov državnega proračuna:

Zaradi Predloga zakona ni predvideno povečanje ali zmanjšanje prihodkov državnega proračuna.

– predvideno povečanje ali zmanjšanje obveznosti za druga javna finančna sredstva:

Zaradi Predloga zakona ni predvideno povečanje ali zmanjšanje obveznosti za druga javna finančna sredstva.

– predvideni prihranki za državni proračun in druga javna finančna sredstva:

Prihranki za državni proračun in druga javna finančna sredstva niso predvideni.

– sredstva bodo zagotovljena z zadolževanjem (poroštva):

Zaradi predloga zakona ni potrebno zadolževanje.

– v naslednjem proračunskem obdobju bodo sredstva zagotovljena:

V naslednjem proračunskem obdobju dodatnih sredstev zaradi predloga zakona ni treba zagotavljati.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog zakona ne predvideva porabe proračunskih sredstev v obdobju, za katero je bil proračun že sprejet.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

- prikaz ureditve v pravnem redu EU:

(bo dopolnjeno v teku usklajevanja)

- prikaz ureditve v najmanj treh pravnih sistemih držav članic EU:

(bo dopolnjeno v teku usklajevanja)

- izjava o skladnosti predloga zakona s pravnimi akti EU in korelacijska tabela pri prenosu direktiv:

(bo dopolnjeno v teku usklajevanja)

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

- *razlogi za uvedbo novega postopka ali administrativnih bremen in javni interes, ki naj bi se s tem dosegel:*

Predlog zakona ne uvaja nobenih novih postopkov ali administrativnih bremen.

- *ukinitvev postopka ali odprava administrativnih bremen:*

Predlog zakona ne ukinja ali odpravlja administrativnih bremen.

- *spoštovanje načela »vse na enem mestu« ter organ in kraj opravljanja dejavnosti oziroma izpolnjevanja obveznosti:*

Vsebina, ki jo ureja KZ-1, ter razdelitev pristojnosti v kazenskem postopku ne omogočata spoštovanja načela »vse na enem mestu«.

- *podatki oziroma dokumenti, ki so potrebni za izvedbo postopka in jih bo organ pridobil po uradni dolžnosti, ter način njihovega pridobivanja:*

Glede na to, da Predlog zakona ne uvaja novih postopkov, tudi ne bodo potrebni dodatni podatki oziroma dokumenti.

- *ustanovitev novih organov, reorganizacija ali ukinitvev obstoječih organov:*

Predlog zakona ne predvideva ustanovitve novih organov, reorganizacije ali ukinitvev obstoječih organov.

- *ali bodo zaradi izvajanja postopkov in dejavnosti potrebne nove zaposlitve, ali so izvajalci primerno usposobljeni, ali bodo potrebna dodatno usposabljanje ter finančna in materialna sredstva:*

Predlog zakona ne uvaja novih postopkov, torej tudi nove zaposlitve, usposabljanja (razen standardnih predstavitev novele KZ-1) ter finančna in materialna sredstva ne bodo potrebna.

- ***ali se bodo zaradi ukinitve postopkov in dejavnosti zmanjšala število zaposlenih ter finančna in materialna sredstva:***

Predlog zakona ne ukinja nobenega postopka.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

- ***dokumentacija, ki jo mora stranka predložiti, povečanje ali zmanjšanje obsega dokumentacije z navedbo razlogov:***

Zaradi določb Predloga zakona se ne bo povečal ali zmanjšal obseg dokumentacije, ki bi jo morala stranka predložiti.

- ***stroški, ki jih bo imela stranka, ali razbremenitev stranke:***

Predlog zakona ne predvideva povečanja stroškov strank ali njihove razbremenitve.

- ***čas, v katerem bo stranka lahko uredila zadevo:***

Predlog zakona ne vpliva na čas urejanja zadev strank.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Določbe Predloga zakona ne prinašajo posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Določbe Predloga zakona ne prinašajo posledic za gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

- ***zaposlenost in trg dela:***

S Predlogom zakona ne bodo nastale neposredne posledice za zaposlenost in trg dela.

- ***sodno varstvo in učinkovito sodno varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin:***

S predlaganimi spremembami bo zagotovljeno učinkovitejše sodno varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Določbe Predloga zakona ne prinašajo posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja:

Določbe Predloga zakona ne prinašajo neposrednih posledic za druga področja, razen kolikor gre z dopolnjevanjem inkriminacij in predlaganimi novimi kaznivimi dejanji za boljšo zaščito varovanih dobrin, opredeljenih v tem Predlogu zakona.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

- ***ciljnim skupinam (seminarji, delavnice):***

Sprejeti zakon bo v skladu z ustaljeno prakso po potrebi predstavljen državnim tožilcem in sodnikom na usposabljanjih, ki jih organizira Center za izobraževanje v pravosodju.

- ***širši javnosti (mediji, javne predstavitve, spletne predstavitve):***

Predlog zakona je bil hkrati s strokovnim in medresorskim usklajevanjem objavljen na spletnem portalu »e-demokracija«. Drugačna predstavitev sprejetega zakona širši javnosti glede na vsebino ni potrebna.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

- ***zagotovitev spremljanja izvajanja predpisa,***
- ***organi, civilna družba,***
- ***metode za spremljanje doseganja ciljev,***
- ***merila za ugotavljanje doseganja ciljev:***

Ministrstvo za pravosodje bo v skladu s svojimi pristojnostmi spremljalo izvajanje predpisa na podlagi objavljene sodne prakse ter v sodelovanju s pristojnimi organi na podlagi njihovih ugotovitev pri izvajanju določb v praksi. Del sprememb kazenske materialne zakonodaje je namreč vedno povezan z ugotovitvami v praksi policije, državnega tožilstva in sodišča pri obravnavi konkretnih zadev. Prav tako je za področje kazenske materialne zakonodaje pomemben razvoj obravnavanega področja v mednarodnem pravnem redu in pravnem redu Evropske unije, saj mednarodni dokumenti in dokumenti Evropske unije zaradi načela zakonitosti v kazenskem pravu v notranjem pravnem redu ne morejo biti neposredno uporabljivi.

- ***časovni okvir spremljanja za pripravo poročil:***

Glede na vsebino Predloga zakona ne bo potrebna priprava poročil. Če bodo v praksi ugotovljene pomanjkljivosti predlaganih določb, bo Ministrstvo za pravosodje to ugotovilo v sodelovanju s pristojnimi organi.

- ***roki za pripravo poročil o izvajanju zakona, doseženih ciljih in nadaljnjih ukrepih:***

Glede na vsebino predloga poročila o izvajanju zakona in doseženih ciljih niso potrebna.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

Zunanji strokovnjaki oziroma predstavniki pristojnih organov so sodelovali v Delovni skupini in v strokovnem usklajevanju Predloga zakona, za kar niso prejeli plačila.

Pravne osebe kot take niso sodelovale pri pripravi Predloga zakona.

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Datum pošiljanja v strokovno usklajevanje:

V razpravo so bili vključeni predstavniki naslednjih organov:

- Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani,
- Pravna fakulteta Univerze v Mariboru,
- Evropska pravna fakulteta,
- Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani,
- CNVOS – Krovna mreža slovenskih nevladnih organizacij,
- Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije,
- Vrhovno sodišče Republike Slovenije,
- Odvetniška zbornica Slovenije,
- Generalna policijska uprava,
- Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja,
- Uprava Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij in
- Uprava za probacijo.

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev:

(bo dodano po strokovnem usklajevanju)

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

Zunanji strokovnjaki oziroma predstavniki pristojnih organov so sodelovali v Delovni skupini in v strokovnem usklajevanju Predloga zakona. Gre za pripombe in predloge v postopkih usklajevanja predloga predpisa, za katere niso bila izvedena nikakršna plačila.

Pravne osebe kot take niso sodelovale pri pripravi Predloga zakona.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES:

- Andreja KATIČ, ministrica za pravosodje,
- mag. Andreja KOKALJ, državna sekretarka, Ministrstvo za pravosodje,
- mag. Nina KOŽELJ, generalna direktorica Direktorata za kaznovalno pravo in človekove pravice, Ministrstvo za pravosodje,
- Peter PAVLIN, vodja Sektorja za kaznovalno pravo in človekove pravice, Ministrstvo za pravosodje,
- Andreja LANG, višja sekretarka v Sektorju za kaznovalno pravo in človekove pravice.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Kazenskem zakoniku (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo, 54/15, 6/16 – popr., 38/16, 27/17, 23/20, 95/21, 186/21, 105/22 – ZZNŠPP in 16/23) se v 11. členu v prvi alineji črta beseda »ter«, pika na koncu druge alineje pa se nadomesti z besedo »ter« in se za drugo alinejo doda nova tretja alineja, ki se glasi:

»- kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost in kazniva dejanja na škodo Evropske unije.«.

2. člen

Za 58. se doda novi 58.a člen, ki se glasi:

*»Vštevaje prejšnje preizkusne dobe
58.a člen*

Čas preizkusne dobe, ki je potekel do razveljavitve pravnomočne sodne odločbe, se všteje v preizkusno dobo v izrečni pogojni obsodbi in pogojni obsodbi z varstvenim nadzorstvom za isto kaznivo dejanje.

3. člen

V 109. členu se v prvem odstavku za številom »307.,« doda število »314.,«, za številom »330.,« pa se doda število »334.,«.

4. člen

V 116. členu se za 3. točko doda nova 4. točka, ki se glasi:

»4) v družinski ali drugi trajnejši življenjski skupnosti ali v taki skupnosti, ki je razpadla, je pa dejanje s preteklo skupnostjo povezano;«.

4. in 5. točka postaneta 5. in 6. točka.

5. člen

V 170. členu se črta šesti odstavek.

6. člen

V 171. členu se črta šesti odstavek.

7. člen

V 173. členu se v tretjem odstavku za besedo »položaja« doda besedilo »zaupanja, avtoritete ali vpliva«, besedilo »in mu je zaupana v učenje, vzgojo, zdravljenje, varstvo ali oskrbo« pa se črta.

8. člen

V 174. členu se v drugem odstavku za besedo »položaja« doda besedilo »zaupanja, avtoritete ali vpliva«, besedilo »ki mu je zaupana v učenje, vzgojo, varstvo in oskrbo,« pa se črta.

9. člen

Za 315. členom se doda nov 315.a člen, ki se glasi:

*»Povzročitev nevarnosti na pritrjeni ploščadi v epikontinentalnem pasu
315.a člen*

(1) Kdor z uporabo sile ali grožnje ali drugega načina ustrahovanja zajame ali prevzame nadzor nad pritrjeno ploščadjo v epikontinentalnem pasu ali stori nasilno dejanje proti osebi na ploščadi, če tako dejanje lahko ogrozi varnost ploščadi, ali uniči pritrjeno ploščad v epikontinentalnem pasu oziroma povzroči škodo na njej, ki lahko ogrozi njeno varnost, ali postavi napravo zaradi uničenja pritrjene ploščadi ali ogrožanja varnosti na njej, se kaznuje z zaporom do petih let.

(2) Če ima dejanje iz prvega odstavka tega člena za posledico hudo telesno poškodbo ene ali več oseb, se storilec kaznuje z zaporom do desetih let.

(3) Če ima dejanje iz prvega odstavka tega člena za posledico smrt ene ali več oseb, se storilec kaznuje z zaporom od enega do petnajstih let.«.

10. člen

V 329. členu se za besedilom »da bo uporabil silo,« doda besedilo »ali z drugim načinom ustrahovanja«.

11. člen

V 330. členu se v prvem odstavku se za besedo »posadke,« doda besedilo »ali z nasilnim dejanjem proti drugi osebi, ki lahko ogrozi varnost zrakoplova,«.

12. člen

Za 331. členom se dodata nova 331.a in 331.b člena, ki se glasita:

*»Napad na varnost pomorskega prometa
331.a člen*

(1) Kdor spravi v nevarnost plovbo plovila, tako da položi ali prinese v plovilo razstrelivo ali druge podobne naprave ali snovi, poškoduje plovilo, poškoduje ali uniči njegov tovor, uniči ali poškoduje

navigacijske naprave na plovilu ali daje napačna obvestila v zvezi s plovbo ali z napadom na posadko plovila omejuje ali zmanjšuje sposobnost opravljanja dolžnosti članov posadke, ali z nasilnim dejanjem proti drugi osebi, ki lahko ogrozi varnost plovila, se kaznuje z zaporem od enega do desetih let.

(2) Enako se kaznuje, kdor ogrozi varnost v pristanišču tako, da s silo ali grožnjo z uporabo sile prisili osebje pristanišča, da prekine poslovanje v zvezi s plovbo plovil, ali z razstrelivom ali drugo podobno napravo ali snovjo uniči ali poškoduje plovilo ali naprave, namenjene za varnost pomorskega prometa.

(3) Če ima dejanje iz prvega ali drugega odstavka tega člena za posledico smrt ene ali več oseb ali uničenje plovila ali pristanišča, se storilec kaznuje z zaporem od treh do petnajstih let.

Uničenje in odstranitev znamenj, namenjenih za varnost pomorskega prometa
331.b člen

Kdor uniči, poškoduje ali odstrani znamenje ali uniči ali poškoduje pomorsko navigacijsko napravo, ki so namenjeni za varnost pomorskega prometa, se kaznuje z zaporem do dveh let.«.

KONČNA DOLOČBA

13. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. členu (11. člen KZ-1):

KZ-1 v 11. členu določa veljavnost zakonika za nekatera kazniva dejanja, ki jih v tujini stori kdorkoli.

Četrty in peti odstavek 17. člena Direktive 2011/93/EU v zvezi s krajevno veljavnostjo KZ-1 oziroma sodno pristojnostjo določata, da sodna pristojnost države članice za kazniva dejanja po Direktivi 2011/93/EU ne sme biti odvisna od dejstva, da se ta kazniva dejanja v državi storitve ne obravnavajo kot kazniva (dvojna kaznivost), prav tako pa pregon osumljenca takega kaznivega dejanja ne sme biti odvisen od naznanitve oziroma predloga žrtve kaznivega dejanja za pregon (četudi to določa zakonodaja države storitve kaznivega dejanja).

Glede na navedno je predlagana dopolnitev 11. člena KZ-1. V predlagani novi alineji so navedena kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost – ne le zoper mladoletne žrtve (po Direktivi 2011/93/EU), ampak tudi v zvezi s polnoletnimi žrtvami (kjer enako zahteva Istanbulska konvencija) ter v zvezi s kaznivimi dejanji, storjenimi na škodo Evropske unije (kjer gre za zahtevo po Direktivi (EU) 2017/1371).

V skladu z opisano dopolnitvijo 11. člena KZ-1 za obravnavana kazniva dejanja ne bodo več veljala pravila drugega odstavka 13. člena KZ-1, ki določa pogoj dvojne kaznivosti. Prav tako ne bo veljalo pravilo, ki v zvezi s to določbo in tudi v zvezi z določbo 12. člena (kaznivo dejanje, ki ga v tujini stori državljan Republike Slovenije) v drugem odstavku 14. člena KZ-1 določa, da se storilec kaznivega dejanja v Republiki Sloveniji ne preganja, če je v tujem zakonu določeno, da se preganja le na zahtevo oškodovanca, ta pa ni bila vložena ali je bila umaknjena. Pogoj dvojne kaznivosti v zvezi s položaji iz 12. ter prvega in drugega odstavka 13. člena je določen tudi v tretjem odstavku 14. člena KZ-1, dovoljenje ministra oziroma ministrice za pravosodje za pregon pa v četrtem in sedmem odstavku 14. člena KZ-1. Ker bodo v skladu s predlogom kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost in tista na škodo Evropske unije uvrščena v 11. člen KZ-1, pregon oseb, ki bi tako kaznivo dejanje storile v tujini (pa bodo prijete v Republiki Sloveniji) ne bo več odvisen od pravil, določenih v 13. in 14. členu KZ-1.

V delu, kjer gre za navedbo kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost, je predlagana dopolnitev povezana tudi s predlaganima črtanjima šestih odstavkom 170. in 171. člena KZ-1 (4. in 5. člen Predloga zakona).

K 2. členu (novi 58.a člen KZ-1):

V skladu z odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije št. Up-410/21 in U-I-79/24 z dne 20. 11. 2024 je v poglavju KZ-1 o opozorilnih sankcijah predlagan novi 58.a člen KZ-1, ki bo določil pravilo o vštevanju potekle prejšnje preizkusne dobe za primere, ko je v novem sojenju za isto kaznivo dejanje ponovno izrečena pogojna obsodba.

KZ-1 namreč določa vštevanje pripora in prejšnje kazni v izrečeno kazen zapora in denarno kazen (56. člen KZ-1), ne določa pa vštevanja pretekle preizkusne dobe iz pogojne obsodbe za primer, ko se sodba razveljavi in je v novem sojenju ponovno izrečena pogojna obsodba.

Glede na navedeno predlagani novi člen po vzoru načina izvršitve, ki ga je določilo Ustavno sodišče Republike Slovenije, določa, da se čas preizkusne dobe, ki je potekel do razveljavitve pranomodne sodne odločbe, všteje v preizkusno dobo v (novi) izrečeni pogojni obsodbi za isto kaznivo dejanje.

K 3. členu (109. člen KZ-1):

KZ-1 v 109. členu določa kaznivo dejanje financiranja terorizma, ki ga stori tisti, ki zbere denar ali premoženje z namenom ali za katerega ve, da bo deloma ali v celoti uporabljeno za storitev nekaterih tako imenovanih terorističnih kaznivih dejanj, pa tudi nekaterih kaznivih dejanj, ki so določena v konvencijah iz Aneksa k Mednarodni konvenciji o zatiranju financiranja terorizma, in njihov opis ne vsebuje terorističnega namena.

Na podlagi Konvencije o fizičnem varovanju jedrskega materiala je v prvem odstavku 109. člena KZ-1, ki določa financiranje izvršitve katerih kaznivih dejanj pomeni kaznivo dejanje financiranja terorizma, predlagano še sklicevanje na 314. člen KZ-1, ki določa kaznivo dejanje povzročitve splošne nevarnosti, in na 334. člen KZ-1, ki določa kaznivo dejanje protipravnega ravnanja z jedrskimi in drugimi nevarnimi radioaktivnimi snovmi.

K 4. členu (116. člen KZ-1):

Predlagana je nova 4. točka v 116. členu KZ-1, ki določa kaznivo dejanje umora. Kot kvalifikatorno okoliščino umora predlagana nova točka določa storitev takega dejanja v družinski ali drugi trajnejši življenjski skupnosti ter tudi v pretekli taki skupnosti, če je dejanje s preteklo skupnostjo povezano.

Navedene okoliščine so povzete po 191. členu KZ-1, ki določa kaznivo dejanje nasilja v družini, katerega kulminacijo lahko predstavlja tudi najbolj skrajno dejanje – torej odvzem življenja. Hkrati je besedilo nove 4. točke 116. člena KZ-1 predlagano toliko splošno, da lahko zajame tako femicide (torej umor deklice ali ženske zaradi spola) kot tudi druge umore v okviru tako opredeljenih skupnosti (na primer staršev, starih staršev, otrok, partnerjev ne glede na spol).

Ker gre v okviru družinskih in drugih podobnih skupnosti torje lahko tudi za umore žensk in deklic s strani sorodnikov, ki niso njihovi intimni partnerji (na primer umori iz časti), pa tudi za taka skrajna dejanja kot eskalacijo nasilja bližnjih oseb zoper druge bližnje osebe (na primer starše, stare starše, partnerje ne glede na spol, sorojence), so predlagane nove okoliščine umora zapisane tako, da lahko zajamejo vsa obravnavana dejanja znotraj družinskih in drugih trajnejših življenjskih skupnosti.

Posledično se dosedanji 4. in 5. točka 116. člena KZ-1 preštevilčita v 5. in 6. točko.

K 5. členu (170. člen KZ-1):

V zvezi s kaznivim dejanjem posilstva po 170. členu KZ-1 je predlagano črtanje šestega odstavka, ki določa, da se, če je kaznivo dejanje storjeno proti osebi, s katero storilec živi v zakonski ali zunajzakonski skupnosti ali registrirano istosploni skupnosti, storilec preganja na predlog. Torej se bo tudi v takih primerih pregon začel po uradni dolžnosti in ne bo odvisen od tega ali je oškodovanec ali oškodovanka predlog vložila ali umaknila.

Sprememba je povezana tudi z dopolnitvijo 11. člena KZ-1 v 1. členu Predloga zakona in pomeni implementacijo zahteve Istanbulske konvencije.

K 6. členu (171. člen KZ-1):

V zvezi s kaznivim dejanjem spolnega nasilja po 171. členu KZ-1 je predlagano črtanje šestega odstavka, ki določa, da se, če je kaznivo dejanje storjeno proti osebi, s katero storilec živi v zakonski ali zunajzakonski skupnosti ali registrirano istosploni skupnosti, storilec preganja na

predlog. Torej se bo tudi v takih primerih pregon začel po uradni dolžnosti in ne bo odvisen od tega ali je oškodovanec ali oškodovanka predlog vložila ali umaknila.

Sprememba je povezana tudi z dopolnitvijo 11. člena KZ-1 v 1. členu Predloga zakona in pomeni implementacijo zahteve Istanbulske konvencije.

K 7. členu (173. člen KZ-1):

Glede na točko (i) petega odstavka 3. člena Direktive 2011/93/EU je opredelitev »zlorabe položaja« v tretjem odstavku 173. člena KZ-1, ki določa kaznivo dejanje spolnega napada na osebo, mlajšo od petnajst let, preozka, saj je zamejena z okoliščino, da mora biti žrtev storilcu »zaupana v učenje, vzgojo, zdravljenje, varstvo ali oskrbo«.

Predlagana je sprememba opredelitve tako, da je zlorabi položaja dodano še besedilo »zaupanja, avtoritete ali vpliva«, ki zlorabo opiše, črtano pa je zgoraj izpostavljeno besedilo o zaupanosti, kar po oceni Evropske komisije položaj zlorabe preveč omejuje.

K 8. členu (174. člen KZ-1):

Prav tako je glede na točko (i) petega odstavka 3. člena Direktive 2011/93/EU preozka tudi opredelitev »zlorabe položaja« v drugem odstavku 174. člena KZ-1, ki določa kaznivo dejanje kršitve spolne nedotakljivosti z zlorabo položaja (v drugem odstavku zoper osebo, staro nad petnajst let) KZ-1.

Glede na navedeno je tudi opredelitev v drugem odstavku 174. člena KZ-1 spremenjena tako, da je zlorabi položaja dodano še besedilo »zaupanja, avtoritete ali vpliva«, ki zlorabo opiše, črtano pa je besedilo, da je mladoletna oseba storilcu »zaupana v učenje, vzgojo, zdravljenje, varstvo ali oskrbo«, kar po oceni Evropske komisije položaj zlorabe preveč omejuje.

K 9. členu (novi 315.a člen KZ-1):

V poglavju kaznivih dejanj zoper splošno varnost ljudi in premoženja je predlagan nov 315. člen KZ-1, ki določa novo kaznivo dejanje povzročitve nevarnosti na pritrjeni ploščadi v epikontinentalnem pasu.

V skladu z navedenim Protokolom »ploščad« pomeni umetni otok, postroj ali napravo, ki je zaradi raziskovanja ali izkoriščanja virov ali iz drugih gospodarskih razlogov stalno pritrjena na morsko dno.

Ker glede na 2. člen Protokola za preprečevanje nezakonitih dejanj zoper varnost ploščadi, postavljenih na epikontinentalnem pasu, med znaki kaznivega dejanja ni škode, ki bi s takim dejanjem nastala okolju, predlagatelj glede na potencialno nevarnost kaznivega dejanja ocenjuje kot ustrežnejše, da se uvrsti v poglavje kaznivih dejanj zoper splošno varnost ljudi in premoženja, saj vplivi ogrožene varnosti take ploščadi, njenega uničenja ali poškodovanja lahko širše ogrozijo ljudi ali premoženje.

Z novelo KZ-1B je bilo primerljivo kaznivo dejanje, povezano s ploščadmi v epikontinentalnem pasu, vneseno v kaznivo dejanje terorizma (šesta alineja prvega odstavka 108. člena KZ-1). Kazniva dejanja terorizma po 108. členu KZ-1 so opredeljena s tako imenovanim »terorističnim namenom« – torej jih stori tisti, ki z namenom, da bi uničil ali hudo ogrozil ustavne, gospodarske, socialne ali politične temelje Republike Slovenije ali druge države ali mednarodne organizacije, da bi hudo zastrašil prebivalstvo oziroma da bi prisilil vlado Republike Slovenije ali druge države

ali mednarodno organizacijo, da nekaj stori ali opusti, stori ali grozi, da bo storil, eno ali več v alinejah prvega odstavka 108. člena določenih dejanj. V skladu z navedenim Protokolom in po mnenju strokovnjakov odbora MONEYVAL pa mora biti povzročitev nevarnosti na pritrjeni ploščadi v epikontinentalnem pasu kaznivo dejanje tudi, če je storjeno brez terorističnega namena. Glede na navedeno je predlagan novi 315.a člen KZ-1, ki bo tako kaznivo dejanje določil. Člen je uvrščen za kaznivo dejanje povzročitve splošne nevarnosti po 314. členu KZ-1 in kaznivo dejanje povzročitve nevarnosti pri gradbeni dejavnosti po 315. členu KZ-1.

Kaznivo dejanje v prvem odstavku predlaganega 315.a člena KZ-1 opredeljuje več alternativno določenih dejanj, od katerih za izpolnitev znakov kaznivega dejanja zadostuje eno:

- najprej gre za zajetje ali prevzem nadzora nad pritrjeno ploščadjo z uporabo sile ali grožnje ali kakšnega drugega načina ustahovanja;
- sledi nasilno dejanje proti osebi na ploščadi, če tako dejanje lahko ogrozi varnost ploščadi;
- uničenje pritrjene ploščadi ali povzročitev škode na njej, ki lahko ogrozi varnost ploščadi ali
- postavitev naprave zaradi uničenja ploščadi ali ogrožanja varnosti na njej.

Besedna zveza »lahko ogrozi varnost ploščadi« iz zgornje druge in tretje alineje kaže na to, da gre za položaj, ki sodi v vmesni prostor med kaznivimi dejanji abstraktnega ogrožanja (kjer konkretna ogrožitev ni potrebna, saj je zakonodajalec ocenil, da je že ravnanje samo tako nevarno, da je kaznivo) in kaznivimi dejanji konkretnega ogrožanja (kjer posledica ni nastala le zaradi srečnega naključja).

Prof. dr. Matjaž Ambrož v zvezi s tako dikcijo v prvem odstavku 297. člena KZ-1 (»lahko ogrozi javni red in mir«) povzema nemško ureditev tako imenovanih »deliktov primernosti«, ki zahtevajo ugotovitev sodišča, da je storilčevo ravnanje primerno, da bi do nevarnosti potencialno lahko prišlo.²¹ Enako kot v primeru 297. člena KZ-1, tudi v primeru prvega odstavka predlaganega 315.a člena KZ-1 ne bi bilo potrebno dokazovati, da je sporna izjava ogrozila varnost pritrjene ploščadi, ampak »ali bi jo lahko«.

Za razliko od inkriminacije v šesti alineji prvega odstavka 108. člena KZ-1, ki v enotnem opisu vsebuje tudi poškodbo ali smrt osebe, pa sta v predlaganem novem 315.a členu tudi po vzoru 314. in 315. člena KZ-1 ter v skladu z načelom sorazmernosti v drugem in tretjem odstavku določeni kaznivi dejanji s hujšo posledico in strožjo predpisano kaznijo.

K 10. členu (329. člen KZ-1):

KZ-1 v 329. členu določa kaznivo dejanje ugrabitve zrakoplova ali plovila, ki ga stori tisti, ki s silo ali resno grožnjo, da bo uporabil silo, prezame nadzor nad zrakoplovom med letom ali nad plovilom med plovo.

Točka (a) prvega odstavka 1. člena Konvencije o zatiranju nezakonite ugrabitve zrakoplovov poleg sile in grožnje s silo kot znak kaznivega dejanja opredeljuje tudi vsako drugo obliko ustrahovanja.

²¹ Prof. dr. Matjaž Ambrož "Sovražni govor kot ogrožitveno kaznivo dejanje"; publikacija "Zagovor javnosti: med svobodo izražanja in sovražnim govorom", uredil: Slavko Splichal; Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Ljubljana 2017.

Glede na navedeno je v opisu kaznivega dejanja ugrabitve zrakoplova ali plovila po 329. členu KZ-1 poleg sile ali grožnje, da bo uporabljena sila, predlagan še znak »ali z drugim načinom ustrahovanja«.

Besedna zveza »drug način ustrahovanja« oziroma beseda »ustrahovanje« v KZ-1 ni novost, saj je že znak kaznivih dejanj po šesti alineji prvega odstavka 108. člena, po prvem in drugem odstavku 286. člena in po četrtem odstavku 334. člena KZ-1.

K 11. členu (330. člen KZ-1):

V 330. členu KZ-1 je določeno kaznivo dejanje napada na varnost zračnega prometa.

Točka (a) prvega odstavka 1. člena Konvencije o zatiranju nezakonitih dejanj zoper varnost civilnega zrakoplovstva poleg dejanj, ki so v 330. členu KZ-1 že določena kot kazniva, opredeljuje tudi dejanje nasilja zoper katerokoli osebo na zrakoplovu med letom, če dejanje lahko ogrozi varnost zrakoplova.

V veljavnem besedilu prvega odstavka 330. člena KZ-1 je sicer med drugim inkriminiran tudi napad na posadko civilnega zrakoplova, kar pa je ožje od zahtev navedene konvencije, ki zahteva inkriminacijo nasilnega dejanja zoper katerokoli osebo na zrakoplovu, če tak napad lahko ogrozi varnost zrakoplova.

Glede na navedeno je predlagana dopolnitev opisa po prvem odstavku 330. člena KZ-1 še z nasilnim dejanjem proti drugi osebi (glede na to, da je dopolnitev uvrščena za dejanje proti posadki), ki lahko ogrozi varnost zrakoplova.

V zvezi z vsebino besedne zveze »lahko ogrozi« se predlagatelj sklicuje na obrazložitev k 9. členu, s katerim je predlagan novi 315.a člen KZ-1.

K 12. členu (nova 331.a in 331.b člena KZ-1):

Konvencija za preprečevanje nezakonitih dejanj zoper varnost pomorske plovbe v 3. členu v zvezi s plovili kot kazniva določa podobna dejanja, kot so v zvezi z zrakoplovi že določena v 330. in 331. členu KZ-1. Torej je v 329. členu poleg ugrabitve zrakoplova inkriminirana tudi ugrabitev plovila, 330. in 331. člen KZ-1 določata druga kazniva dejanja v zvezi s civilnim letalstvom, v zvezi s plovili pa ostala kazniva dejanja niso določena.

Zato je s tem Predlogom zakona predlagan novi 331.a člen KZ-1, ki po vzoru 330. člena določa še kaznivo dejanje napada na varnost pomorskega prometa. Dejanja, s katerimi se spravi v nevarnost plovba plovila, so v prvem odstavku predlaganega 331.a člena KZ-1 določena alternativno:

- položitev ali prinos razstreliva ali drugih podobnih naprav ali snovi v plovilo;
- poškodovanje plovila;
- poškodovanje ali uničenje tovora;
- uničenje ali poškodovanje navigacijskih naprav na plovilu;
- dajanje napačnih obvestil v zvezi s plovbo;
- omejevanje ali zmanjševanje sposobnosti opravljanja dolžnosti članov posadke z napadom na posadko ali
- nasilno dejanje proti drugi osebi, ki lahko ogrozi varnost plovila.

Po vzoru 330. člena KZ-1 je v drugem odstavku predlaganega 331.a člena KZ-1 določeno še kaznivo dejanje tistega, ki ogrozi varnost v pristanišču tako, da s silo ali grožnjo z uporabo sile prisili osebje pristanišča, da prekine poslovanje v zvezi s plovbo plovil, ali z razstrelivom ali drugo podobno napravo ali snovjo uniči ali poškoduje plovilo ali naprave, namenjene za varnost pomorskega prometa.

V tretjem odstavku predlaganega 331.a člena KZ-1 je določeno še kaznivo dejanje s hujšo posledico in strožjo kaznijo, če ima dejanje iz prvega ali drugega odstavka tega člena za posledico smrt ene ali več oseb ali uničenje plovila ali pristanišča.

Predlagani razponi kazni po posameznih odstavkih so določeni enako, kot v 330. členu KZ-1.

Predlagani novi 331.b člen KZ-1 po vzoru 331. člena KZ-1 določa še kaznivo dejanje uničenja ali odstranitve znamenj, namenjenih za varnost pomorskega prometa.

K 13. členu (Končna določba):

Končna določba določa standardni petnajstdnevni uveljavitveni rok po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

Veljavnost kazenskega zakonika Republike Slovenije za nekatera kazniva dejanja, storjena v tujini
11. člen

Kazenski zakon Republike Slovenije velja za vsakogar, ki stori v tujini:

- kaznivo dejanje iz 243. člena tega zakonika in kazniva dejanja iz 332., 333. in 334. člena tega zakonika, če so storjena v zaščitni ekološki coni ali epikontinentalnem pasu Republike Slovenije, ter
- kazniva dejanja iz 108. člena in 348. do 360. člena tega zakonika.

Vštevanje pripora in prejšnje kazni
56. člen

(1) Čas, prestan v priporu, ter kakršen koli odvzem prostosti v zvezi s kaznivim dejanjem, se všteva v izrečeno kazen zapora in denarno kazen.

(2) Če je uveden kazenski postopek za več kaznivih dejanj in pripor ni odrejen za vsako od njih, se čas, prestan v priporu, všteva v izrečeno kazen zapora in denarno kazen za kaznivo dejanje, za katero je obdolženka oziroma obdolženec (v nadaljnjem besedilu: obdolženec) obsojen.

(3) Globa, odvzem prostosti ali kakšna druga sankcija, ki jo je obsojenec prestal oziroma plačal za prekršek, ter kazen ali disciplinski odvzem prostosti, ki ga je prestal zaradi kršitve vojaške discipline, se mu všteje v kazen, izrečeno za kaznivo dejanje, katerega znaki imajo tudi znake prekrška oziroma kršitve vojaške discipline.

(4) Dan pripora, dan odvzema prostosti, dan zapora in dva dnevna zneska denarne kazni ter 42 evrov globe, izrečene za prekršek, so pri vsakem vštevanju izenačeni.

Financiranje terorizma
109. člen

(1) Kdor zagotovi ali zbere denar ali premoženje z namenom ali za katerega ve, da bo deloma ali v celoti uporabljeno za storitev dejanja iz 108., 108.a, 110., 111., 307., 329., 330., 352., 353., 354., 355., 371. in 373. člena tega zakonika, se kaznuje z zaporom od enega do desetih let.

(2) Enako se kaznuje storilec dejanja iz prejšnjega odstavka tudi, če z namenom zagotovljen ali zbran denar ali premoženje ni bil dejansko uporabljen za storitev v prejšnjem odstavku navedenih kaznivih dejanj.

(3) Enako se kaznuje, kdor zagotovi ali zbere denar ali premoženje z namenom ali za katerega ve, da bo deloma ali v celoti uporabljeno s strani terorista, teroristične hudodelske združbe ali skupine za izvrševanje terorističnih kaznivih dejanj.

(4) Če je bilo dejanje iz prejšnjih odstavkov storjeno v teroristični hudodelski združbi ali skupini za izvrševanje terorističnih kaznivih dejanj, se storilec kaznuje z zaporom od treh do petnajstih let.

(5) Denar in premoženje iz prejšnjih odstavkov se vzameta.

Umor
116. člen

Kdor koga umori s tem, da mu vzame življenje

- 1) na grozovit ali zahrbtnen način;
- 2) zaradi ukrepanja pri uradnih dejanjih varovanja javne varnosti ali v predkazenskem postopku ali zaradi odločitev državnih tožilcev ali zaradi postopka in odločitev sodnikov ali zaradi ovadbe ali pričanja v sodnem postopku;
- 3) zaradi kršitve enakopravnosti;
- 4) iz morilske sle, iz koristoljubnosti, zato da bi storil ali prikril kakšno drugo kaznivo dejanje, iz brezobzirnega maščevanja ali iz kakšnih drugih nizkotnih nagibov;
- 5) z dejanjem, storjenim v hudodelski združbi za storitev takih dejanj, se kaznuje z zaporom najmanj petnajstih let.

Spolni napad na osebo, mlajšo od petnajst let
173. člen

(1) Kdor spolno občuje ali stori kakšno drugo spolno dejanje z osebo drugega ali istega spola, ki še ni stara petnajst let, se kaznuje z zaporom od treh do osmih let.

(2) Kdor stori dejanje iz prejšnjega odstavka s slabotno osebo, ki še ni stara petnajst let, ali tako, da uporabi silo ali zagrozi z neposrednim napadom na življenje ali telo, ali na tak način doseže storitev dejanja z drugo osebo, se kaznuje z zaporom od petih do petnajstih let.

(3) Učitelj, vzgojitelj, skrbnik, posvojitelj, roditelj, duhovnik, zdravnik ali druga oseba, ki z zlorabo svojega položaja spolno občuje ali stori kakšno drugo spolno dejanje z osebo, ki še ni stara petnajst let in mu je zaupana v učenje, vzgojo, zdravljenje, varstvo ali oskrbo, se kaznuje z zaporom od treh do desetih let.

(4) Kdor v okoliščinah iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena kako drugače prizadene spolno nedotakljivost osebe, ki še ni stara petnajst let, se kaznuje z zaporom do petih let.

(5) Dejanje iz prvega odstavka tega člena ni protipravno, če je bilo storjeno z osebo primerljive starosti in če ustreza stopnji njene duševne in telesne zrelosti.

Kršitev spolne nedotakljivost z zlorabo položaja
174. člen

(1) Kdor zlorabi svoj položaj in tako pripravi osebo drugega ali istega spola, ki mu je podrejena ali od njega odvisna, k spolnemu občevanju, ali da stori oziroma trpi kakšno drugo spolno dejanje, se kaznuje z zaporom do petih let.

(2) Učitelj, vzgojitelj, skrbnik, posvojitelj, roditelj ali druga oseba, ki z zlorabo svojega položaja spolno občuje ali stori kakšno drugo spolno dejanje z osebo, staro nad petnajst let, ki mu je zaupana v učenje, vzgojo, varstvo in oskrbo, se kaznuje z zaporom od enega do osmih let.

Ugrabitev zrakoplova ali plovila
329. člen

Kdor s silo ali resno grožnjo, da bo uporabil silo, prevzame nadzor nad zrakoplovom, ki leti, ali nad plovilom, ki pluje, se kaznuje z zaporem od enega do petnajstih let.

Napad na varnost zračnega prometa
330. člen

(1) Kdor spravi v nevarnost let zrakoplova, tako da položi ali prinese v zrakoplov razstrelivo ali druge podobne naprave ali snovi, uniči ali poškoduje navigacijske naprave na zrakoplovu ali napravi na njem kakšno drugo škodo ali daje napačna obvestila v zvezi z letom ali z napadom na posadko civilnega zrakoplova omejuje ali zmanjšuje sposobnost opravljanja dolžnosti članov posadke, ali s kršitvijo varnostnih navodil, ki so vidno označena ali jih potnikom posreduje vodja zrakoplova ali ostali člani posadke, se kaznuje z zaporem od enega do desetih let.

(2) Enako se kaznuje, kdor ogrozi varnost na letališču tako, da s silo ali grožnjo z uporabo sile prisili osebje letališča, da prekine poslovanje v zvezi s poleti zrakoplovov, ali z razstrelivom ali drugo podobno napravo ali snovjo uniči ali poškoduje zrakoplov ali naprave, namenjene za varnost zračnega prometa.

(3) Če ima dejanje iz prvega ali drugega odstavka tega člena za posledico smrt ene ali več oseb ali uničenje zrakoplova ali letališča, se storilec kaznuje z zaporem od treh do petnajstih let.

V. BESEDILO ČLENOV, KI SE RAZVELJAVLJAJO

/

VI. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

Vlada Republike Slovenije v skladu s 142. členom Poslovnika Državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – UPB1, 105/10, 80/13, 38/17, 46/20, 105/21 – odl. US, 111/21, 58/23 in 35/24; v nadaljnjem besedilu: PoDZ-1) predlaga obravnavo Predloga zakona po skrajšanem zakonodajnem postopku.

Predlagatelj ocenjuje, da gre v primeru dopolnilnega usklajevanja z določbami Direktive 2011/93/EU, Direktive (EU) 2017/1371 in Konvencije o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima za manj zahtevne uskladitve zakona s pravom Evropske unije, kar je lahko razlog za skrajšani zakonodajni postopek (tretja alineja prvega odstavka 142. PoDZ-1). Del pravnega reda Evropske unije je tudi Mednarodna konvencija o zatiranju financiranja terorizma, ta Predlog zakona pa prinaša dopolnilne oziroma manjše uskladitve z nekaterimi konvencijami iz njenega Aneksa. Ob tem je pomembno, da se predlagane spremembe in dopolnitve sprejmejo čim prej, saj so povezane še s petim krogom ocenjevanja Slovenije s strani Odbora MONEYVAL, začenja pa se že šesti krog ocenjevanja, v katerem bo pregledana tudi implementacijo priporočil iz prejšnjega kroga.

Določitev pravila za vštevanje prestane preizkusne dobe v novi pogojni obsodbi v novem sojenju za isto kaznivo dejanje pa pomeni dopolnitev KZ-1 v zvezi z odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije, kar je razlog za skrajšani zakonodajni postopek po četrti alineji prvega odstavka 142. člena PoDZ-1.

VII. PRILOGE

/